

Ieteikumi skolām, ja reģistrēts A hepatīta [1] gadījums

Publicēts: 17.04.2020.

Noskaidrot skolēnu prombūtnes iemeslus klasē, kurā reģistrēts saslimšanas gadījums (turpmāk - infekcijas skartā klase), kā arī darbinieku prombūtnes iemeslus, kas bija kontaktā ar saslimušo bērnu, un informēt Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologu [1] par iespējamo skolēna vai darbinieka saslimšanas gadījumu, ja saslimušajam ir šādas pazīmes: nespēks, slikta dūša, ēstgribas zudums, sāpes vēderā vai/un labajā parībā, galvassāpes, caureja, paaugstināta ķermeņa temperatūra, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte.

2. Nekavējoties organizēt un veikt kontaktpersonu* medicīnisko novērošanu [2] 35 dienas ilgi, sākot no dienas, kad bijis pēdējais kontakts ar slimnieku, veikt skolēnu aptauju un apskati, kā arī reizi dienā sākumskolas skolēniem ieteicams mērīt ķermeņa temperatūru.

3. Nekavējoties izolēt saslimušo skolēnu (bērnam ir nespēks, slikta dūša, ēstgribas zudums, sāpes vēderā vai/un labajā parībā, galvassāpes, caureja, paaugstināta ķermeņa temperatūra, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte) no pārējiem un telefoniski informēt vecākus.

4. Nekavējoties telefoniski informēt Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologu par iespējamu skolēna vai darbinieka saslimšanas gadījumu.

5. Infekcijas skartajā klasē 35 dienas ilgi, sākot no dienas, kad bijis pēdējais kontakts ar slimnieku, nodrošināt ierobežojošus pasākumus:

- informēt (vēlams rakstiski) to sākumskolas skolēnu vecākus, kuru bērni nav bijuši kontaktā ar slimnieku (arī 14 dienās pirms viņa saslimšanas), izņemot bērnus, kas iepriekš pārslimoja A hepatītu vai ir vakcināti pret A hepatītu, par iespējamās inficēšanās risku no citiem iespējami inficētiem klasesbiedriem un ieteikt šiem bērniem veselības aizsardzības nolūkā inkubācijas perioda laikā jeb 35 dienas ilgi (pēc slimnieka pēdējās skolas apmeklējuma dienas) neapmeklēt infekcijas skarto klasi, ja ir iespējams, organizēt mācību procesu citādāk (piem., paralēlā klasē);
- neapvienot ar citām klasēm;
- nepieļaut kopīgu pasākumu rīkošanu, lai bērni no infekcijas skartās klases kontaktētu ar bērniem no citām klasēm, t. sk. ierobežot kontaktēšanas iespēju starpbrīžos, tos organizējot secīgi, bet ne vienlaikus, ja vien tas ir iespējams;
- klasei, kurā ir reģistrēts saslimšanas gadījums, sporta nodarbības koplietošanas vai speciālās telpās organizēt pēdējai, turklāt pēc tām veikt telpu uzkopšanu;
- ja ēdienu trauki netiek mazgāti trauku mazgājamā mašīnā ar augstas temperatūras režīmu, nodrošināt infekcijas skarto klasi ar vienreizlietojamiem traukiem vai atsevišķiem traukiem, kā arī veikt to dezinfekciju;
- nodrošināt skolēnus ar drošu dzeramo ūdeni un nepieļaut, ka skolēni dzer no krāniem, lieto kopējus traukus.

6. Nodrošināt sanitāros mezglus ar šķidrajām ziepēm roku mazgāšanai, kā arī vienreizlietojamiem dvieļiem, ar tualetes papīru pietiekamā daudzumā un atkritumu tvertnēm, kuru atvēršanai nav nepieciešama pieskaršanās ar roku.

7. Skolas sanitārajos mezglos un ēdnīcā izlikt atgādinājumus: „Rūpīgi mazgā rokas!” u.tml.

8. Stingri sekot, kā jaunāko klašu skolēni mazgā rokas, īpaši pēc bērna atnākšanas skolā, pirms ēšanas, pēc pastaigām un tualetes apmeklēšanas.

9. Veikt virsmu un inventāra mazgāšanu un dezinfekciju, atbilstoši instrukcijām izmantojot mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus, pievēršot uzmanību koplietošanas priekšmetiem, darba virsmām, datoru tastatūrai, traukiem, durvju rokturiem, margām, klozetpodiem, ūdensvadu krāniem.

10. Nodrošināt, lai mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļi ir pietiekamā daudzumā un personāls ievēro to lietošanas instrukcijas.

11. Veikt koplietošanas telpu mitro uzkopšanu.

12. Izglītības iestādēs, kur ir peldbaseini, īpašu uzmanību veltīt peldbaseinu uzturēšanai un kopšanai atbilstoši higiēnas prasībām.

13. Audzināšanas stundās izglītot skolēnus par A hepatīta un citas akūtas zarnu infekcijas profilakses pasākumiem.

14. Nekavējoties informēt (vēlams rakstiski) vecākus par veicamajiem infekcijas slimību ierobežojošiem un profilakses pasākumiem, t.sk. medicīnisko novērošanu, un ieteikt:

- nodrošināt bērna veselības stāvokļa novērošanu ārpus skolas (mājās);
- nekavējoties vērsties pēc medicīniskās palīdzības, ja bērnam parādās slimības pazīmes (bērnam ir nespēks, slikta dūša, ēstgribas zudums, sāpes vēderā vai/un labajā paribē, galvassāpes, caureja, paaugstināta ķermeņa temperatūra, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte), informēt ārstu par to, ka skolā ir reģistrēts (-i) vīrushepatīta A gadījums (-i), kā arī pēc iespējas ātrāk informēt skolu par bērna saslimšanu;
- vakcinēt bērnu pret A hepatītu. Tomēr jāņem vērā, ka vakcinācija pret A hepatītu nav iekļauta vakcinācijas kalendārā un netiek apmaksāta no valsts budžeta līdzekļiem, tāpēc vecāki pieņem lēmumu paši, konsultējoties ar ģimenes ārstu;
- slimniekam iedalīt atsevišķus traukus, higiēnas priekšmetus, rotaļlietas u.c., veikt to dezinfekciju un mazgāšanu;
- stingri sekot tam, kā bērns ievēro personīgo higiēnu, it sevišķi, kā mazgā rokas;
- regulāri veikt telpu mitro uzkopšanu, koplietošanas ierīču (piem., klozetpodi, ūdens krāni) un priekšmetu (piem., durvju rokturi, datoru tastatūras, tālvadības pultis) tīrīšanu, lietojot sadzīves dezinfekcijas līdzekļus;
- bez īpašas vajadzības neuzņemt viesus, nerīkot saviesīgus pasākumus ar cienasta pasniegšanu;
- precīzi pildīt ģimenes ārsta norādījumus.

15. Pieņemt ar A hepatītu pārslimojušos bērnus skolā tikai ar ģimenes ārsta izziņu.

16. Iestādes darbiniekiem nekavējoties vērsties pie ģimenes ārsta un informēt iestādes administrāciju par iespējamu saslimšanu (simptomi – nespēks, slikta dūša, ēstgribas zudums, sāpes vēderā vai/un labajā paribē, galvassāpes, caureja, paaugstināta ķermeņa temperatūra, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte).

17. Nodrošināt informācijas sagatavošanu par iestādes apmeklējumu (gan par bērniem, gan par personālu) un sagatavot kontaktpersonu sarakstu. Katru dienu apkopot informāciju par saslimušo bērnu un kontaktpersonu skaitu, un personālu, kurš slimības dēļ nav ieradies darbā.

18. Doto ieteikumu pasākumus nodrošināt arī katram sekojošam saslimšanas gadījumam. Inkubācijas un medicīniskās novērošanas laiku ievērot no pēdējā slimnieka izolēšanas datuma no kolektīva.

19. Ievērot Ministru kabineta 1999. gada 5. janvāra noteikumu Nr.7 „Infekcijas slimību reģistrācijas kārtība” 7³ punkta prasības: „Izglītības iestādes, sociālās aprūpes institūcijas vai citas iestādes vadītājs nodrošina informācijas sniegšanu telefoniski Slimību

profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologam, ja viņam ir radušās aizdomas par grupveida saslimšanu (iestādē ir divas (vai vairāk) personas ar šādām infekcijas slimības pazīmēm – caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi vai citi ādas bojājumi)”.

* Par kontaktpersonām uzskatīt bērnus/personālu, kuri bija tiešā vai netiešā kontaktā ar slimnieku vai kuri bija vienādos inficēšanos apstākļos skolā (klasē) un kuriem ir bijusi iespēja inficēties.

Ja reģistrēti divi un vairāk saslimšanas gadījumi vairākās klasēs, pastāvot aizdomām, ka inficēšanās saistīta ar ēdināšanu, par kontaktpersonām uzskata visus bērnus un personālu skolā.

Ja reģistrēti divi un vairāk saslimšanas gadījumi vairākās klasēs, pastāvot aizdomām, ka inficēšanās saistīta ar infekcijas izplatīšanos kontakta ceļā, par kontaktpersonām uzskata visus skolēnus, kuri izmanto kopējo tualeti

---

[1] SPKC darbinieku kontaktinformācija: <https://spkc.gov.lv/lv/kontakti/darbinieku-kontakti/>

[2] Ministru kabineta 19.09.2006. noteikumi Nr.774 „Kontaktpersonu noteikšanas, primārās medicīniskās pārbaudes, laboratoriskās pārbaudes un medicīniskās novērošanas kārtība” <http://likumi.lv/doc.php?id=144279>

<https://www.spkc.gov.lv/lv/ieteikumi-skolam-ja-registrets-hepatita-1-gadijums>